

# DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Szerkesztőség: Főiskola.

Kiadóhivatal: Vár-utca 4. sz.

Megjelenik havonként kétszer.

Felelős szerkesztő:

**SZARKA LAJOS.**

Főmunkatárs:

**MILOTAY ISTVÁN.**

Kiadóhivatali főnök:

**NAGY MIHÁLY.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 4 korona.

Fél évre . . . . . 2 „

Egyetemi és akadémiai polgároknak, önképző-  
köröknek:

Egész évre . . . . . 3 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.



Nevéhez egy fényes korszak megannyi drága emléke, összes dicsősége s reménysége fűződik... Élete a nemes idealismus, a lángoló szabadságszeretet, a megalkuvást nem ismerő törhetetlen hazafiság apotheosisa volt. Egyéniségén a lovagiasság varázsa, csatáin és viszontagságain „a középkori romantika festői színezetének egész pompája ömlik el!”

Halandó soha nemesebb harcot nem vívott, igazságosabb ügyért, fenségesebb eszmékért nem küzdött, mint II. Rákóczi Ferenc.. s vele hős Bercsényi Miklós, Károlyi Sándor, Forgách Simon, Bezerédy... és a többi hős kurucok, „vitéz magyarok vezéri!”...

Nagy Magyarországért, ennek jóvoltáért, ősi alkotmányáért, szabadságáért hullott az ő piros vérök... Mert ezeket a mi legdrágább kincseinket akarta semmivé tenni az osztrák önkényuralom, midőn a török rabság megszűntével a szabadság hajnalát véltük derengeni... Hiszen a bécsi politikának, — mint Kollonich nyíltan bevallá, — vezérelve volt: magyarságunkat megsemmisíteni, hazánkat koldússá, rabbá tenni s az öszsbirodalomba beolvasztani.

De midőn már a keserűség pohara csordultig telt s az udvari ármány sérelmet sérelemre halmozva, legszentebb történeti jogainkat is eltiporta: feltámadt az üdvös reakció, megmozdultak a népnek ezrei, elemi erővel tört ki a nemzet életöszöne! S az alkotmány és ősi szabadság,

a jog és igazság kivívásáért megindult mozgalomnak Ő lesz a vezére, nagy Rákóczi Ferenc, kit fényes tehetsége, izzó honszerelme, családi tradíciói praedestináltak e feladatra.

A dicső vezér kiáltványában felhangzik a nemzet jalkiáltása: „Recrudescunt diuturna inclytiaegentis vulnera” — megújulnak a dicsőséges magyar nemzetnek régi sebei!..... S diadalmas csaták sora következik... Bercsényi hős kurucok már Bécs kapuit fenyegetik... Hű népe állhatatosan kitart a jó fejedelem mellett s dicsősége-en küzd annak fennen lobogó zászlói alatt, melyek e rövid, de lelkesítő felíratot viselték: „Pro libertate!” ..

De a háború nyomora, pusztító betegség, öldöklő hideg megviselni és fogyasztani kezdi a hős kurucokat... az ország kimerült, elszegényedett, a háború folytatásához szükséges anyagi erőforrások ijesztően elapadnak... a fejedelem által annyi buzgalommal folytatott diplomáciai alkudozások eredményre nem vezetnek... Hiába .. a trencsényi csata után elhalványult a kurucok szerencsecsillaga!..... „az ellenség mindenfelől őket emészti, úzi, kergeti...”

Meghódolni, a nemzet jogaiból elalkuvó egységre lépni nem akarván, „országából elbujdosott a jó fejedelem.....” az egyezkedést Károlyi Sándorra hagyja, ki hű lelkiismeretességgel, nagy körültekintéssel, töméntelen munkával kieszközli a szatmári békét. Ez az egyezmény

jogainknak csupán töredékét biztosította ugyan, de — a nehéz viszonyokat tekintve — a legbecsesebb politikai alkotások sorába tartozik.

A nagy fejedelem pedig a Marmara-tenger partján, hű emberei környezetében tölté hátralevő éveit s messze idegenben, bús számkivetésben fejezte be hányatott életét.....

De emléke, nagy neve, szellemének fénye miénk marad, míg e hazának földén magyar szív dobog!... A tőle átörökölt tradíciókból „a legkésőbb nemzedékek, nagy és nehéz időkben is, erőt és lelkesedést fognak meríteni!” A nagy nemzeti eszmények, melyekért Ő feláldozta családi tűzhelyét, fejedelmi vagyonát, élete nyugalalmát, — mindnyájunknak közös kincsei... Szá-

zadok múlása nem fogja csökkenteni az azokhoz fűződő törhetetlen ragaszkodás erejét! Bizonyossága ennek az a gyönyörű ünnepély, melylyel az ősi kollégium ifjúsága az Ő dicső emlékezetének áldozott!

Nemes tanuló ifjúság! Soha ne gyengüljön meg szívetekben ez az érzélem!... Ápoljátok hűséggel és szeretettel nemzeti múltunk fenséges emlékeit! Mert ne feledjétek a nagy államférfiú (Szilágyi Dezső) classicus tanítását, „hogyan csak az a nemzet számíthat hosszú fennmaradásra a mely kegyelettel tekint vissza őseire és megszíveli azon nagy tanulságokat, a melyeket a gondviselés írt be történetébe!”

Dr. Kérészy Zoltán.

## A kurucok ünnepén.

Zúgjon az érchúr! Ej, mit ér ujjaddal?  
Vasvesszővel verd! Lángoljon a véred!  
Ez kuruc ünnep. Mennydörögjön a dal!  
Vihar se tudjon versenyezni véled,  
Míg a daliák porló szíve dobban:  
Kardot ragadjon, aki haldokol!  
Egymásba forrjon izzó áradatban  
Vívódva benned az ég s a pokol!

Aranyos felleg, villámló derűs ég,  
Síró kacagás, imádságos átok!  
Forr a szívemben édes keserűség,  
Vitéz kurucok, ha gondolkodok rátok.  
És ha emlékszem a fejedelemre,  
Aki dicső, nagy próféta vala:  
Tűzeső égből zuhog a szívemre,  
Ajjakamon zeng a csaták dala.

Mily ragyogó kép! Fátyola két század,  
Sűrű a fátyol, ám el nem takarja.  
Sok sebe vérzik, szilaj vére lázad  
A bús magyarnak s villám lesz a karja.  
Küzd a hazáért, küzd a szabadságért,  
Csattog a kard, bűg a tárogató.  
Nézi az égből a füstöt, a port, vért  
S nem haragra gyúl a Mindenható!

Nem gyúl haragra: noha vérontásban  
Gyönyörűségét szíve nem találja  
És ha e földön fegyvercsattogás van:  
Ragyogó arcán sötét felleg árja.  
De igazságért küzd a kuruc harca.  
Szabad hazáért! Óh e csata szent.  
Feléje fordul igaz Isten arca.  
Kardot a német nagy hiába fent!

Rajta kuruc! Vágd az ő ellenséget,  
Vére zuhogjon. Sok cudarság ára!  
Lásd: e keresztelt pogány rabol, éget:  
Vágd! Pilátushoz küldjed vacsorára.  
Karddal a vértjét, a sisakját törd bé!  
Csapd el a karját, amely üldözött.  
Hazád ne legyen zsákmány soha többé  
A kétféjű sas rút körme között!

Nézd a vezért, nézd! Büszke paripáján  
Fénylik előtted ég angyalaképen,  
Mint mikor a nap fenn az égi pályán  
A nyár közepén ragyog tündérszépen.  
Nézzed: a szíve, a szándéka tiszta,  
Nem kell neki, nem — kincs, birodalom.  
Óh a kísértőt miként veri vissza!  
Dicsérje nevét a róna, halom!

Hald: bölcs ajakán ez a jelszó zendül:  
„Az egyenesség legnagyobb ügyesség!”  
Lelke olyan bérc, aki meg nem rendül:  
Sújtsa dörögve bár viharfelhős ég.  
Menne börtönbe, onnét a verpadra:  
Csak hona legyen boldog és szabad.  
Utána, kuruc! Pattanj a lovadra!  
Nézd: aki szólít, atyád, nem urad.

Jaj, de — ha tombol a nyár zivatarja,  
Végre kifárad, elfogy a villáma.  
Csügged a nemzet és lankad a karja.  
Fogy a kurucnak, egyre fogy a száma.  
Rákóczi lelke sűrű, sötét gyászban.  
Búja, keserve szívet szagató.  
Zokogó sírás a halottas házban:  
Majtényi síkon a tárogató.

Lomhán az égen a fellegek úsznak,  
Sír a tarerdőn, sikoltoz a felszél.  
Lába nyomát a bújdosó kurucnak  
Fehér leplével fűdi be hideg tél.  
Csillogó fátyol sötét koporsóra.  
Mily komoran áll a ravatal ott.  
Fölébreds-e majd a trombitaszóra  
Magyar szabadság, te drága halott!!

Megölt szabadság árva vőlegénye:  
Rákóczi búsul tenger vize mellett.  
Könnyt beissza tengerpart fővénye:  
Az igazságnak, hajh, buknia kellett!  
Erősebb volt az ördög, mint az Isten!...  
De nem, ne lázadj, te pornak fia!  
Rákóczi lelke megnyugszik a hitben  
Kishitű népnek el kell buknia.

Idegen földön, ott éri halála,  
Idegen porban, ott porlad a teste,  
Úgy-e, magyar nép, ez a méltó hála?  
Úgy-e, magának a javát kereste?  
És a hazának és a szabadságnak  
Judása volt és ellensége volt?...  
Törvénykönyvében magyar igazságnak  
Ott a nevének a fekete folt.

## Rákóczi és Kossuth.

A múlt évben Kossuth Lajos száz éves születési évfordulóját ünnepeltük, ezt a mostanit meg II. Rákóczi Ferenc nagy esztendejéül fogjuk megszentelni.

Kétszáz éve, hogy a „hazáért és a szabadságért” kibontott zászlóit meglibbentette a hajnali szellő. Kétszáz éve, hogy a bújdosó kuruc fejedelem, mint egy tavaszi napisten lerobogott a Kárpát bérceiről s mint egy új nemzetszabadító, virágvasárnapi bevonulását tartotta a négy folyam síkjain.

Lengő lobogók, kivont fegyverek, villogó kardok emelkedtek előtte ünnepi díszül. Vérvirágok, a szabadság piros rózsái jelölték útját amerre elhaladt s egy elnyomott, kifosztott, vérbefojtott, meghóhérolt nemzet százazrei zúgtak elébe ünnepi hozsánnát: „áldott, a ki jött az Úrnak nevében!”

Óh áldott, ezer áldott a nagy Rákóczi emléke, aki a szabadság istenének nevében jött el mihozzánk, hogy az ezer sebből vérző magyar nemzetet megvigasztalja és áldottak mindazok,

Mit ünnepeltek? Emlékén gyalázat!  
Mit ünnepeltek? Kinn porlad a csontja!  
Lángol a szívem és haragra lázad  
És, mint a vulkán, tüzes árját ontja.  
Adjatok helyet homi földben néki,  
Kik egybe gyűltek ünnepelni most!  
S a törvénykönyvből nosza tépjétek ki  
Azt a gyalázó, hitvány papirozt!

Dicső emléke nem tűr semmi foltot,  
Mert szent vala ő, aranyszívű, tiszta.  
És, ha kinyitjuk a régi sírboltot:  
Porával együtt lelke térjen vissza.  
Szellem szálljon a szívünkbe tűznek,  
Mert kezünk-lábunk lánczsal kötözött.  
Szabadságunkból, íme, csúfot üznek;  
A kétfejű sas tart körme között.

Rákóczi, jövel! Lelked lobogása  
Új zivatarnak villámtüze légyen!  
Zúgjon paripák dörgő robogása!  
Kardot a kézbe! A gyávarára szégyen.  
Most a diadal kelyhét magyar issza.  
Ád néki erőt az égbe' lakó  
Rákóczi, jövel! Hívunk, gyere vissza  
S mennydörgi szavunk: „Eb ura fakó!”

Jánosi Zoltán.

akik utánna a magyar szabadság apostolaiavá, hőseivé és vértanúivá lettek.

Rákóczi és Kossuth! E két név ragyog ma is újult fényvel egünkön Jertek, ünnepeljük őket. Jertek, elmélkedjünk felőlök.

\* \* \*

Az egyik fejedelmi családból született és fejedelemmé is lett.

A másik alig ismert ősöktől származott és fejedelmi méltóságra jutott el.

Mind a kettő a magyar szabadságnak lett bajnokává s a magyar függetlenségnek eszmehordozójává.

Az egyik az elnyomott nép élére állva küzdött és a vallási harcok közt egymás ellen támadt magyarságot békeltette meg.

A másikat a felszabadított nép milliói emelték s az osztálykülönbségek által szétdarabolt nemzetet gyűjtötte egy táborba össze.

Mind a kettő közös ellenség ellen, közös cél érdekében, szentelt oltár, a hazaszeretet oltára körül egyesítette a magyart.

Ünnepelő sokaság, jertek, legyünk egyek ma is e vallás tiszteletében és az ő tanításuk követésében!

\* \* \*

Az egyik elbukott, mert későn jött s a kort nem értette meg teljesen. Mert idegen hatalmaságokra, a francia és orosz segélyre támaszkodott, mert Erdély különállása volt a jelszava s a régi szabadságharcok fogyatkozásait el nem kerülte.

A másik elbukott, mert korán jött s kora nem értette meg teljesen; mert a magyarság addig győztes seregét az orosz invázió elseperte, mert a döntő mérkőzések szinterét tisztán az alföldre s ott is a déli vidékre tette átál s a régi szabadságharcok tanúságait hasznára nem fordította.

Mind a kettőnek az volt a végzete, hogy félreértsék, félig kövessék és méltatlanul bírálják, hogy a nagy célok elérésére alkalmatlan eszközöket válasszanak.

Ünneplő magyarság, jertek, okúljunk hibáikon, támaszkodjunk magunkra és az időre; értjük meg egymást jobban és kövessük a prófétákat rendületlenül.

\* \* \*

Mind a kettő a számkivetésben halt meg és a számkivetésben lett igazán nagygyá és a magyar nemzetnek a szabadulásra utat szenvedéseivel, vértanúságával, állhatatos kitartásával mutatott.

Az egyik az által, hogy fejedelmi nevét, vagyonát és méltóságát nem tekintette ragadmányúl és szenvedni, lemondani, élni és meghalni tudott méltósággal, mint magánegyén a hazáért.

A másik az által, hogy a nagy névnek és méltóságnak, melyet nemzetétől kapott, idegen népek között szerzett tiszteletet és élni és meghalni tudott, mint az ország kormányzója.

Mind a kettő azért, mert a magyar szabadság és függetlenség eszméje mellett mindhalálíg híven kitartott s azt örökül reánk, utódaikra hagyták.

Ünneplő sokaság, jertek, tanuljunk tőlök a hazáért mindent feláldozni, mindent kivívni, a szent ügyért élni, halni s mellette híven kitartani.

\* \* \*

„Légy hív mind halálíg s neked adom az életnek koronáját!”

Az örök életnek, az örök dicsőségnek koronája koszorúzza nevetek, Rákóczi és Kossuth!  
E két név az, amelyben ma is megtartatunk.

Egyik a másikat támogatja, egyik a másik munkáját folytatja, s mind a kettő a magyarságnak hoz szabadulást.

Kollégiumunk szabadságharci gyűjteményében van egy Rákóczi-fringia, amely a 48—49-es harcokon egy vitéz honvéd kezében villogott.

E kard hű jelképe az összeköttetésnek, amely a két nagy magyar nevet, a két nagy szabadságharcot és annak vezetőit egybekapcsolja.

Becsüljük meg ez összeköttetést és meritünk abból magunknak erőt.

Rákóczi kurucái már egyszer eljöttek hozzánk a fényes Hadak utján, mint hajdan Csaba vezér lovagjai s az elnyomás éveiben nekünk segítséget hoztak.

Az eget csapkodó tenger haragjában az ő haragvó lelkének szavát hallottuk, költőink róla énekeltek, tudósaink felőle írtak s az ő nagy alakja mutatott utat, jelölt irányt a bujdosóknak, akiknek izeneteit, biztató leveleit Olaszországból hozta hozzánk a délnyugoti szellő.

Hej, ha még egyszer feltámadnak, hej, ha egyszer még üzeni találnak!

Hej, ha a mohos sírok ismét kiadják halottaikat s a régen porladó hősök ismét megláttatnak az emberek között!

Most is mintha ilyen időket élnénk. A nagy idők szellemei, a nemzetmegváltó hősök alakjai járnának a földön. Itt is, ott is meglátják őket a szerető kedvesek, a hű tanítványok és a hívő sokaság.

Messzi keletről s közel nyugatról égbevesző fényes alakokat látok. Áttetsző testeiken mely sebhelyeket viselnek.

S ki lenne közöttünk Tamás még továbbra is, ki a nemzet vérző sebeibe bocsátván újjait, hittel ne vallaná, hogy ők voltak, akiknek a magyar néphez küldetésük vala s így ne kiáltana fel: „Én Uram és én Istenem!”

S ki lenne oly kishitű és kételkednék azon, hogy az eszme, amelyért küzdöttek, a tudomány, amelyet hirdettek, az ígéret, amelylyel megbiztattak, nemsokára örvendetes valóság lesz?

Messze keletről, Konstantinápoly felől, közel nyugotról, a budapesti temetőből egy szózatot hallok:

„Békesség nektek!”

Rákóczi szava az, mely a felekezeti versengés árjai közt vergődő magyarsághoz beszél s arra int, hogy legyünk egyek a haza szerelmében.

Kossuth szava az, mely az osztálykülönbség áldatlan huzavonái közt vergődő magyarsághoz beszél s arra int, hogy álljunk meg a szabadságban.

E hitben, e kettős jelszó alatt győzől te majd, magyar ifjúság!

Dr. Ferenczy Gyula.

## Rákóczirol.

### Panaszos versek.

#### I.

*Ez az ünnep olyan, mint egy fényes álom;  
Jött, hogy amint támadt, épp úgy tova szálljon.  
Megerinti lelkünk elsuhanó szárnya  
S mintha itt benn, a szívünkben valami csak  
[fájna.*

*Szívetekbe nézek — óh ne tagadjátok:  
Ebből a nagy fényességből más ünnepre vágytok.  
S bárha az arcotok öröm-pírban ég is,  
Ez az ünnep, ez az ünnep oly szomorú mégis...*

*— Hej! ha szabad volna, lelkünk minden vágya,  
Felöltöznénk diadallal talpig sötét gyászba.  
Egész Magyarország gyászban ünnepelne  
S az az ünnep, az az ünnep — egy temetés lenne!*

#### II.

*Tudjátok-e mi az: száműzötten, árván  
Átlépni örökre a haza határán;  
Elbucsuzni tőle?...  
És azután, azután — csak a fúvó szélről  
Venni hirt felőle?...*

*Tudjátok-e mi az: idegenben élni,  
Ezt a szürke földet mással megcserélni  
S zúgó tenger mellől  
A hazatérést csak hiába remélni  
Messze idegenből? ..*

*Tudjátok-e mi az: idegen ég alatt  
Számítani a szálló, költöző madarat  
Felnézve az égre?  
Sűrű könyhullással utána sóhajtni  
S nem szállhatni véle?...*

*Tudjátok-e mi az: idegenbe, messze,  
A reménységet is örökre elvesztve  
A halálra várni?  
S összetörött szívvel koporsó zártáig  
Egyre haza vágygni?..*

*Tudjátok-e mi az: idegen föld mélyén  
Reménytelen sírnak örök sötétségén  
Álmodni felőle,  
Hogy akit koporsónk zártáig szerettünk,  
Hátha értünk jőne?...*

*S tudjátok-e mi az: hűtelennek lenni?!  
Minden dicsőséget s bánatot feledni?!  
Hej! hogy ne tudjátok!...  
Én Istenem, vajjon mi is lenne akkor,  
Ha haza hoznátok...?*

Milotay István.

## Repülj fecském . . . \*

Irta: Lampért Géza.

Nyúgosznak a szablyák, pihennek a csatákígyók, hallgatnak a tárogatók és a rézdobok. Sok kemény tusakodás, verejtékes virrasztás után végtére nyugalomnak éje borult a kuructáborra. Az őrszemek tüzei lobognak csak éber fénynyel a dombok magasán s egy-egy búsongó nóta méla akkordjait kapdossa széjjel az éjfél fürge fuvalma. Az istrázsáló vitézek úzik unalmaikat csöndes nótaszóval.

A tábor mély álomba merülve pihen ott a völgy ölen. A kipányvázott paripák jóízűen fúvelgetnek a dús rétek pázsitján. Veszedelem most nem fenyeget, fölveretéstől most nem kell tartani. A labanc kiporolva s széjjel szórva bujdoskol valahol a gránicokon. Ki tudja hol? Ki tudja merre? Nyomát ütni balgaság volna. Hadd szedje össze magát az isten adta megint sűrűbb rendekbe, hogy legyen majd hová vágni a súlyos kuruc fringióknak.

Szendereg az egész tábor édes nyugalomban. Csak a vezérlő fejedelem sátorából szűrődik ki halvány világosság, jelezvén, hogy oda még nem tért be a pihenés tündére, ott még a munkás nappal gondja időzik.

Rövid idő múltán széttárul a kárpitos ajtó. Bercsényi Miklós, a főgenerális lép ki rajta és révetegen, gondolatokba merülve megyen szállása felé. Elméjében jövődől harcok tervei rajzanak. Ésre sem veszi az öreg Kőrössy György uram alázatos köszönését, a ki már jó este óta várta távozását. A gazdaság ügyében volnának egynémely fontos közlendői urával a pataki prefektusnak, az őrtáló palotások hát még őt is bebocsátották.

Az ifjú hajnal rózsállott már keleten, mikor a hű öreg szolga urától eltávozott.

Végre tehát egyedül maradt a szegény, kifáradt fejedelem.

\* Mutatvány szerzőnek „Kurucok csillaga c. munkájából. Ára 3 korona.

Óh bé jó lett volna most, hacsak egy ember lakozik benne, a számító, a jéghideg hadvezér. Dolgai immár rendben vannak, a haditervek apróra kicirkalmazva ott fekszenek a sztalán, az orderek kiadvák a generálisnak, a gazdaság ügyei is eligazítva. Fáradt fejét hajthatná most már ő is csendes nyugalomra.

Ám most, hogy a számító hideg hadvezér s a gondos gazda dolgait végezvén, elpihenhetne: fölbred és jön az a másik ember: a tüzes, a szerelmes ifjú férj. Az a kis levélke éleszté föl, a mit az öreg Kőrösy hozott az imént magával. Piros a pöcsétje, finom a hajtása és a mi benne van: párjavesztett gerle szerelmes bűgása, epedő bűgása...

Hesszeni Sarolta Amália írta, a fejedelem szép, ifjú hitvese, Bécsnek városából, fényes palotából, keserves rabságból.

Azt írja benne, hogy nincs nap, nincsen óra, nincs egy pillanat sem, hogy rá ne gondolna hős daliájára, édes férjurára. Imádságba ha kezd, nevét belészövi s áldást rebeg rája. Mióta tőle elszakították, nincs tavasz a természetben, nincs virág, nincs dal, nincs fény és nincsen illat. Az ő számára nincsen. Csak őszi borongás, hervadó levelek, siralom és bánat. Megállt az idő is, ólom-súly van rajta, nem forog kereke, nem halad előre. Pillanat órának, óra egész napnak, egy nap esztendőnek tűnik fel előtte. Egy egész végtelenség ez már, az utolsó ölelés, az utolsó csók óta. Már híradást sem kap. Tán el is van ő már örökre feledve s az a nagy szerelem mély sirba temetve.

Olvassa Rákóczi, olvassa nagy, végtelen gyönyörűséggel az apró, gömbölyű betűket s mint igaz gyöngyök pergése, mint tündér csengtyük csöngése zeng-bong fülébe az édes, szerelmes beszédük. Nem is a fülébe, hanem a szívébe.

Álmod, fáradságot, nem érez most semmit. Sötét gondok raja is egyszerre elrebbent a feje fölül. Boldogság, szerelem rózsaszín fátyola borul rá bűvösen. Elringatja, elrengeti édes merengésbe. Nem büszke hadvezető, seregeknek ura, ellenség ostora most: csak ifjú és szerelmes, szerelmes és ifjú, egyéb semmi, semmi... Lelke ott repdes messze, messze, a nagy sátorban szerelmes szép asszonyánál. Körülölelgeti, körülcsókolgatja, fűrtös arany haját lágyan simogatja.

Tollához nyul aztán, hogy megírja feleletét a drága levélre. Százszor is fölveszi, megint csak leteszi, nem találja meg a szót, a színt, az igazit,

a mivel a szíve érzését híven elmondani, lefesteni tudná.

Odakünn zsonganak már a hajnal harangjai.

Szunnyad még az elgyötört, fáradt tábor, de ébred már az örökké friss természet.

Az éjszaka halvány, virrasztó fényei: őrüzek és csillagok szunyadoznak s az erős, ifjú nap bíbora árad szét diadalmasan a hegytetőkön.

Valahol a hegyek között kis kápolna ezüst szavú harangja cseng-bong s a harmatos csaltba fölzendül az erdő dalosainak reggeli imádsága. Egy vakmerő kis énekes — Isten madara, villás farkú fecske madár — odarepül épp a fejedelem sátra elé s mogyorófa száraz ágán ott kezd édes csicssergésbe.

Fölrebben az álmodozó, a kedves, üde hangokra, szíve csordulásig telik névtelen nagy érzellemmel. Ez a bájos csicssergés mintha csak az ő boldog szerelmének hajnalából csengene feléje... Szép, ifjú szerelmesének csókos ajakáról így gyöngyözött a beszéd üdvösségük rég letűnt óráiban. Mintha az ő üde, csengő hangját hallaná, a minek tiszta zengését most mintha valami mély-séges bánat tompítaná: „mióta tőled elszakítottak, nincs tavasz a természetben, nincs virág, nincs dal, nincs fény és nincs illat — Az én számomra nincsen. Híradást sem kapok tőled, tán el is feledtél?”

Lelkébe vág ez a bús panasz élesen — édesen. S óh, már nem kell gondolkozni a feleleten. Fogja a tollat s édes szent gyönyörűséggel írja, írja, a hogy a szívéből kicsordul. És a mit ír, íme akaratlan, öntudatlan ritmusra pendül, rímekbe csendül, bájos, szép költeménynyé kerekül, méltóvá ahhoz, a kinek szánva van. Kevés a szó benne, tenger az érzélem. Pecsétes levélre, profán emberkézre, lassú stafétára nem lehet azt bízni. Szálló fuvalomra, repülő madárra, egyedül csak arra. Az röpítse hozzá, az mondja el neki mély-séges titokban, senki meg ne lássa, senki meg ne hallja. Szól hát a csicssergő, nyílröptű fecskéhez:

Repülj fecském ablakára,  
Kérjed, nyissa meg szavadra,  
Mondd: ezüstös lapot vevék,  
Rá arannyal írtam nevét.

Képét gyémánt lapra festem,  
Rubintkő lábába rejtem,  
S azon volnék, hogy nevének  
Nagy ünnepet szentelnének.

Elröppen a kis madár, a fejedelem lankadtan hanyatlik szőnyegére s félálomban, halkán sutogja:

— Jőjj már édes álom... Repülj fecském...

### Rákóczi ünnepén.

Rákócziról emlékezzünk! Az ő múlt idő sötétéből visszaragyogó emlékezete nem olyan, mint a fekete éjszakából halványan kiemelkedő, reszkető világú, hideg fényű csillag. az ő emlékezete maga a vakító égő nap, a melyből a mindenbe életet lehelő melegséget és világosságot kapjuk, de a melybe gyarló földi ember tekintete nem mélyedhet bele, mert elhomályosul izzó ragyogásától.

Rákóczi szelleme egy a mindent világitó melegséggel tápláló főséges eszmével: a szabadsággal!

Rákócziról emlékezünk. Bele rendül a lelkünk. Mit érezünk, ha ő reá gondolunk, kell-e magyarnak mondanom? Elbeszéli azt lázban égő szívünknek heves dobogása.

Nagyok nagyja, hősök hőse volt ő. El tudjuk-e csak képzelni is mérhetetlen nagyságát, hiszen ő azoknak a magyaroknak örök dicsőséggű nagy fejedelme volt, a kik mindannyian maguk is egy-egy félistenei voltak a szabadságnak.

Lehetett volna-e nagyobb! — Hiszen a lelkét szétoztotta magyar nemzete között, hogy minden igaz magyar emberbe firól-fira jusson belőle egy parány, a mely égő zsarátnokként gyujtsa lángra bennünk édes hazánkhoz való szeretetünket és a rajongást a szabadság mindent átölelő legfőségesebb eszméje iránt

Nekünk ajándékozta a lelkét akkor, midőn fölemelte a dicsőséges lobogót, melyen arany betűkkel ragyogott a „pro libertate”. Ettől fogva megszűnt magának élni, hazánkért, szabadságunkért, miérettünk áldozta mindazt, a mi csak drága, kedves és szent volt előtte.

Belesírta utoljára bubánatos szerelmét édes feleségéhez a „Repülj fecském...” gyönyörű dalába, melyre kicsordul a könny szemünkből érezve benne azt a mélységes fájdalmat, mely a legnagyobb szívet epesztette szerelmes hitvestársa után, a kitől elszakította a sors, a kitől válnia kellett mindörökre.

Íránta izzó gyűlölettel telt ellenségei között hagyta kicsiny gyermekeit, haj! pedig hányszor

epesztette utánuk a keserű bánat, tudván, hogy törzsének utolsó sarjait, bizony nemsokára letördeli halálos ellenségeinek kiméletlenül gyilkoló keze

És elhagyta gyönyörű hitvesét, piciny gyermekeit, a családi élet édes boldogságát azért, mert hazájának ősi szabadságát sárba tiporta egy idegen faj és a megkínzott, elnyomott, szolgává sülyesztett magyarság panaszos jajszava fölsírt hozzá, tőle várván a megváltó szabadítást

És a midőn nyolc évi hosszú küzdelem után ragyogó kardja kihullott kezéből s a porban fűdött Majthény könnyáztatta mezején szabadságlobogóinak szűztiszta fehérre, akkor sem adta föl a reményt, hogy ő maga kivívja ennek a szegény Magyarországnak annyiszor elrabolt dicső szabadságát és a számkivetést választván magának hazátlan bujdosásban élte végig éltét kínzó gondban, sötét bubánatban, gyötrő tervek között, szabadságunkért, mi érettünk.

Föl kellene tárnom ez alkalommal az ő főséges eszményiségét, hófehér, tiszta, nemes jellemét. Ki volna erre képes? Föl tud-e óh csak érni is a mi imádatlalt telt lelkünk az ő örök szelleméhez, ha szent áhitattal akarunk hozzá emelkedni?

Rákóczit ünnepeljük. A kuruc szabadságharc megindulásának 200 éves évfordulója van. Kétszáz éve annak, hogy a magyarnak többé már nem piruló arcán, de ragyogó kardja hegyén égett az oly hosszú elnyomásnak sokáig visszafolytott lobogó szenvedélye, a midőn a Rákóczi fölemelte zászló alá oda sorakozott a nemes főúrtól, a szegény jobbágyig minden magyar ember. Rákóczi szabadság lobogója kitűzésének kétszáz éve van most.

Óh! hogy kellene őt ünnepelnünk! Fényben, ragyogásban, egeket verő örömujjongásban. Hogy ne lenne magyar ember, a kit magával nem ragad az ő szent emlékének ünneplése, hogy ne lenne szív, a mely hangosan ne dobbanna meg a magyar szabadságért.

Nem az volna-e a legszebb ünneplés, hogy az ő idegenben nyugvó drága hamvait egy ország színe előtt hoznánk haza az édes anyaföld ölére, és a merre elhoznák azt a szent koporsót, zúgó harangok érchangjával együtt szállna föl a szívből fölbuzgó áhítatos ének népünknek ajakán a magyarok örök istenéhez.

A mi ünnepünkre sötét árny borúl, fekete

bánat. Rákóczi emlékénel nem ujjongani, sírni szeretnénk.

Mert hiába ünnepeljük az ő véghetetlen nagyságát, ha nem hozzuk haza porladott csontjait, ha nem hozhatjuk haza.

Elt volna ő valamely ókori népnek hőskorában, oltári áldozat füstje szállna hozzá, és mi még a szivünk oltárán is alig gyujthatunk néki áldozatot.

A buzgó mohamedán százezrével zarándokol az ősi hazájában nyugvó próféta sirja felé, logy ott elrebegjen egy szent imádságot és óh! a mi szabadságunk prófétájának sirja elhagyatva, puszta, ridegen áll ott a messze idegenben és ha arra téved is egy-egy magyar ember, forró könnyeit öntheti arra az elhagyott sírra és azok a forró könnyek nemcsak nagy Rákóczi szomorú sorsát siratják, magyar nemzetünket, szegény hazánkat is bátran sirathatják.

Ott pihen ő, a hol még a nagy tenger zúgó, egyhangú mormolása is idegen. Koporsójába van téve édes szülőjének nagy Zrinyi Ilonának koponyája, - együtt porladoznak.

Ezért nehezedik sötét bánat a mi ünnepelésünkre.

Bizony, bizony zokoghatunk, sirathatjuk nagy Rákóczi örök-dicsőségű fejedelmünket, mert hiszen az ő szent hamvaival együtt a szabadság is távol van a mi szegény hazánktól. Most is elkesereghetjük a kurucz költészet csodálatos szépségű költeményével: „Idegen nemzetnek, beh, súlyos a járma, régi vezérének, tulajdon vérének sírva néz utána, — sírva néz utána...”

Sötét gyászban nagy Magyarország. Bánat a lelkünkön.

Mintha köröskörül a Kárpátok sötét-zöld erdőkoszoruzta ormai között most is ott sirna a tárogató síp zokogása, — mintha a nagy magyar alföld sötét felhő árnynyal fődött, nagy rónasága végtelen, mozdulatlan némaságában, kintől vonaglana át.

Nagy Rákóczi fejedelmünk újra visszavárunk!

Jöjj, miként ősmultunk regéinek csodálatos hőse, a ki leginkább hasonló tehozad minden nagyjaink közt, jöjj, miként Csaba fejedelemből millió csillagkőből kivert ragyogó országútján a magas égboltnak, jöjj vissza hozzánk ismét, ott a *Hadak* útján! !

Várjuk a zászlódat! Jelszó legyen rajta a „pro libertate!”

Hozd vissza újra szabadságunkat!

Nagy Sándor.

## Rákóczi harangja.

Amoda nézzetek!

Ragyogó tünemény, tűzpanoráma.

Ide csak, ide csak szegzeni rája

Lobogó szemeket.

Nézd, nézd a daliát,

Nyihogó paripák

Körme dobogva jelenti a rögnek,

Hogy kik ma gerincök nyergibe szöknek

Rákóczi acéldaliái azok!

Ott a vezérhős! Vállá — karán

Táncolva röpös lebegő kacagány,

Nyomába tódul serge morajja,

Kardja magát labonckard élibe marja,

«Rajta»-riadástól döng a levegő,

Dob ropogása

Láb dobogása

Zúg-búg a kurucra: előre, elő . . .

S túl vad oroszlán nyelve felel az ágyútorok,

Nézd-nézd kurucom

A véres homokon

Érckölyke mormolva forog.

Dobbants a nyakára, míg játéka tart,

Ne bírjon továbbra tiporni magyart.

— Hiába, hiába, kurucra szakad

Mind, mind a zsarnoki ércből

Kaszálva röpülő golyózuhatag.

Patakba omlik a vér,

S hulla rakással,

Golyók hadával

Borítva a csatatér.

Bús harcmezején temető katonák.

Rákóczi feléjük ugratja lovát:

«Fiaim, kurucok, hát kész van a hant,

Vert csata gyermeki nyugosznak alatt.

Melegítő könyünk hulljon le reájok,

Gyászidők bajnoki már Isten hozzátok,

Isten hozzátok.

S élők! nosza most emléket a holtak.

Olyat, mi jelentse,

Messzire hirdesse,

Hogy e holt daliák Rákóczi kurucjai voltak.

Föl a kidörgött ágyúk ütegét,

Fulánkvesztette golyók tetemét.

S tűzfolyamába mártva, fűrésztve

Forrjanak össze,

Igy zúgjon szózata nyelve,

S szárnyira kelve

Hordja szavát szét zokogó fuvalom:

Rab Magyarország: ébredj magyarom.

És gomolyoglyon a mennybeli Urig a hangja,  
S halld meg Isten, mert sír Rákóczi harangja.

\*

Tavaszi szende lánya, kis ibolya szála  
Harmat közt hervadt el hajnal hasadtára.  
Szép leányzó esküvője  
Ma volna,  
S a vőlegény nászruhája  
Feketével bevonva.  
Jegyese már az ég menyasszonya lészen,  
Lehervadt ibolya ravatala készen.  
Hantolják a dombot s meg-megdobban rája  
Visszas nyögéssel a koporsó deszkája.  
A föld dobog, a szív zokog,  
Sír a szem.  
Jaj de szépen bűg a harang  
Közbe tompán, csöndesen.  
Vigasztal, sírni kész, oly csodás a hangja,  
Bimbót sirat most a Rákóczi harangja.

\*

De a harangnak álma is van ám,  
Mert ha zimankós, zordon éjszakán  
A szellemóra halkán közeleg,  
Meglódtván a nyelvet, kötelet,  
Átalzibong a harang teste zordul,  
Tengelye haraggal egyet csikordul;  
S míg zűg a zivatar  
És alszik a világ,  
És míg dobálja szertesztét nyílat  
A mennyég, a pazar:  
A harang ajkán fölreszket a szó,  
Mintha kripták alól  
Halottajakról dörgne föl beszéd  
S föltámadásról mondana mesét.  
Nem érti ezt más, csak a fürgeteg,  
Mert a szóval e tikkadó, beteg  
Hazán túl, túl repül,  
Oda, oda  
Hol síri énekül  
Dorgálva zűg a szilaj Mármora.  
Itt önti szét a harang panaszát,  
S mi súlytó az a vád,  
Hogy pusztában hal el szava,  
Nem érti őt e korcs haza;  
Hogy nincs, nincs hát e homi föld porán  
A hálának egy talpnyi zugolya,  
Hova  
Még most, még idejekorán  
Visszahoznók a drága csontszilánkot,  
Mely fölött mi ránk ott  
Átokdalt zűg a bosszús Mármora . . .  
S borúl a menny, föld nagy némaságba,  
Egy sirra száll a fürgeteg leánya,  
Mint kisdéd szellő, imát suttagó,  
Mozdul a sírdomb,  
S hallgatja mit mond

Válaszul a hősi álmodó,  
A nagy Rákóczi síri szelleme:  
«Értem, értem a fürgeteg szavát,  
Édes harangom hívó szózatát.  
Óh, de szolgál még hazám,  
Bánat érzik még szaván.  
Teher volna még pora,  
Hol lánczörej  
Riasztna fel  
Jobban mint bűgő Mármora.  
De a honért hült daliák  
Kuruchadának szelleme  
Harangom ajkán szüntelen kiált:  
«Föl, föl Hadurnak nemzete.»  
Csak ezt kongasd öreg harang,  
S ha vést jelentve zűg szavad,  
Hogy a magyar még sem szabad:  
Né félj: fölszakad ez a hant.  
Egy alvó ország talpra áll,  
Egy rabnemzet harcsíkra száll,  
S tán nem is látják azt a kart,  
Amely a vérnek viharával  
Kivijja múltja jogarával  
Azt az utolsó, örök diadalt,  
Amelyet büszkén ünnepelhet.  
S mikor új életmámoreban  
Győzők zarándoktáborában  
Dúlt csontjaim is győző útra kelnek.»

S hogy a nagy választ sűgja a vihar,  
Bent a harangban fölserken a szív.  
Kötele mozdul s dörgő hangival  
Miriád lelket — imádkozni hív.

Madai Gyula.

## A fejedelem.

Próbáljuk meg, vajjon elég erős-e szemünk  
és fejünk ahhoz, hogy káprázat és szédülés nélkül  
tudjunk felnézni egy nemzeti fejedelemre, nagy  
időknek nagy alakjára, mi, a kicsinyes jelennek  
élősdíjei. Ugyan meg tudjuk-e illő mértékkel  
mérni nagyságát annak, aki egy fegyverbe öltö-  
zött nemzetnek élén, észre, szívre, jellemre, min-  
den férfias és fejedelmi tulajdonságokra nézve  
példakép volt s aki nyolc hosszú esztendőn ke-  
resztül vérrel és vassal küzdött azért, amiért mi  
még most is tintával és szóval verekszünk: a sza-  
bad, önálló és magyar Magyarorszáért!?

Hiába is próbálkoznánk vele. Hozzá és azok-  
hoz a célokhoz, mi már csak a színes és szerte-  
foszló álmoknak szárnyán, ha fel tudunk szállani;

— azon se mindannyian. Ott tartunk, hogy a nagy célok gondolata, ahelyett, hogy acélosságot és erőt adna a fáradt magyar izmoknak, a szokatlanság és elrettenés érzetével tölt el bennünket. Vénülő ember módjára, ha merész és tettvágyó fiatalságunkra visszanézünk, százsorosán érezzük erőnk fogyatékoságát, vérünknek lassú pezsdülését és vágyainknak, céljainknak megdöbbentő kicsinyességét. Csodálatos! Más nemzetek gyermekkorukban álmodoznak arról, amiről mi, ezeresztendősek, — most. — Gyermekkorukban, vagy önmagukat túlélve, végelgyengülésük idején. Az elsők régen túlestünk, hogy az utolsó nál tartanánk, bennünk fiatalokban, minden ösztön, érzés és gondolat tiltakozik ellene.

De lesz-e erőnk hozzá, követni az Ő példáját, a Fejedelmét, II. Rákóczi Ferencét, — a jelen időnek eszközeivel és viszonyai szerint. Mert másutt azt a példát követni, dicsőség és öröm, nálunk: megpróbáltatás. Mert másutt az önállósághoz, a fajhoz, a nemzeti jogokhoz és vágyakhoz törhetetlenül ragaszkodni természet-szerű, — nálunk magyarázatokra szoruló vállalkozás.

Mért is, hogy ilyen töprenkedéseket vált ki belőlünk a II. Rákóczi Ferencre való visszaemlékezés! Mért is, hogy még az ő dicsőséges nevének emlegetése is, a diadal és felmagasztosulás helyett lelket zsibbasztó gondolatokat ébreszt bennünk?!

Hiába, — nem tudunk az újjongás hangjain szólni. Emlékezünk, ünnepelünk, de valami árnyék nyomon követi minden fennszárnyaló lelkesedésünket. Az hát a kérdés, megijeszt és elkedvetlenít-e az az árnyék, — mely sötét felhő alakjában, messze keletről egy sírbolt felől támad, vagy a szentlélek erejével ihlet bennünket arra, hogy annak az idegenbe lezárt sírnek dacára, sőt éppen azért és a miatt hűségesek tudjunk és akarjunk maradni II. Rákóczi Ferencnek, a nagy fejedelemnek emlékezetéhez, céljaihoz és eszméihez.

Ez a kérdés a jövő kérdése, a jövő pedig állítólag: a miénk!

Milóty István.

## Ifjusági élet.

— A Rákóczi-Estély. —

Mi, a reformátusok debreceni öreg kollégiumának akadémiai ifjusága, örök emlékezet okáért adjuk tudtára ezen írásunk rendiben mindazoknak, a kiket illet, hogy nagyságos nagy Fejedelmünk II. Rákóczi Ferenc emlékezetére, nagyméltóságu Gróf Zichy Jenő országgyűlési képviselő, méltóságos Dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő, méltóságos bizáki Puky Gyula, Debreczen szab. kir. város és Hajdúvármegye főispánja, méltóságos bessenyei Széll Farkas királyi ítélőtáblai tanácselnök, nagyságos Kovács József Debreczen szab. kir. város polgármestere és nagyságos Dr. Kérészy Zoltán akadémiai igazgató nagy jó uraink védnöksége alatt ezen 1903-iki közösleges esztendő április havának 3-dik napján, az »Arany Bika« szálló disztermében, Rákóczi-Estélyt rendeztünk.

Mint valami nagy fényességű álom, mint valami tündéri káprázat, mint valami elbűvölő igézet szállott reánk ez az est, hogy rabjává tegye szívünket, lelkünket, vérünket, idegeinket, mi csak hatások elfogadására képes annak a napnál fényesebb dicsőségű, éjszakánál sötétebb bánatú fogalomnak, mely nekünk kétszáz év óta és mindörökre halhatatlan édes valóság: II. Rákóczi Ferencnek.

Mert az ő emlékét szólotta ezen az oldott estén minden, meg azokét a dolgokét, melyek nevével és nagyságával vannak elválaszthatatlan kapcsolatban.

Repülj fecském... nyitotta meg az ünnepélyt. A fejedelem saját szerzeményű nótája. Lehetett volna-e mással, szebbel megnyitni!... Átringathatta volna-e valami jobban lelkünket a mindennapi élet sivárságából abba az etheri magaslatú világba, melynek isteni nagyságos Fejedelem volt! Lágyan fakadt a nóta a Rácz Károly vonója alatt. Lágyan, mint a szerelmes sóhaj, busan, mint a sóhajos bánat. És amikor elaltatta a szív hétköznapi életét, amikor már az álmodásba is átvitte a lelket, amikor a fokozatosan erősödő akkordok után egyszerre csak felriadt a hur: »Magyarok Istene...«, a Rákóczi induló lázas-zivataros áradása közben egyszerre csak azt vettük észre, hogy már felemelkedtünk a földről, s ott lebegünk annak környezetében, kinek dicsugaras és könnyhullajtásos lényét, életét és emlékét oly a szív legmélyére ható szavakkal, nem! — a saját rajongósíró lelkével irta be megnyitójában a szívünkbe, a lelkünkbe Nagy Sándor, a Magyar Irodalmi Önképző társulat elnöke. Hódy Béla a kuruc költészet leggyönyörűbbjét: A Bujdosó Rákóczi-t szavalta; Szilágyi Imre, a kiváló debreceni hegedűművész a kuruc nóták, meg a Boka kesergője hanghullámaival segítette elő gyönyörben úszó lelkünk hozzá való számo-

lását. És Pekár Gyula! Nem hiába várta nagy várakozással ifjuság és közönség. Bátor iskolája c. felolvasásában írói gazdagságának egyik legértékesebb kincsét hozta el hozzánk. Hát a Milotay István siró versei, arról a temetésről, melyet úgy óhajtunk, úgy várunk, mely az elbujdosó fejedelemnek visszaadná koporsója zártáig szeretett hazáját, mely néki legszebb ünnepe lenne! Jó hogy utánna a Bakcsi Kálmán tárogató-játéka következett, legalább idegenben nyugovóért kicsorranó könyvet mélabús szavával csöndes bánattá simítá az arcon.

Külön pontban kell megemlékeznünk a patyolatos szép asszonyról: R. Maróthy Margitról. Az estének fénypontja az ő szavatai voltak. Olyat mutatott be, amit még nem láttunk, nem hallottunk soha. Kuruc nótákat, magyar nótákat szavalt az illető nóta zenéjével kísérvé. Azt, hogy Nagy Bercsényi Miklós sirdogál magába, Őszi harmat után, Betyár legény térdig sárba, Régen jártam én ezen a tájon, Cserebogár, sárga cserebogár, meg azt, hogy Isten áld meg a magyart. Más nemű költemények szavalatával lángra gyujtani, hazafias érzésünket, vagy más, különben is erősebben hullámzó érzéseinket, azt megteheti akárki. De ezekkel az egyszerű, minden sallang és cifraság nélküli csöndes-igaz sóhajokkal extázisba hozni a lelket: ehhez már művészet, nagy, erős és istenadta kell. Értette ez a mi édes szavú művésznőnk; tette pedig, annyi művészettel, hogy a mi tapsolni nem szerető közönségünk ötször hívta őt zúgó taps, vihar között elő meg elő, csak alig tudván tőle megválni, szeretvén őt egész este hallani.

Még Felhő Rózsiról kell megemlékezni. Virág énekeket ígert a műsor, azt vártuk mi is. És mit kaptunk? Ladi-ladi-lamot, meg Bob herceget. Szép ez a maga helyén mind, de hogy egy Rákóczi Estély keretébe nem való, az bizonyos. Nem még akkor sem, ha azzal talán több tapsot arathatunk is. Különben a jóízű közönség még maga is észrevehetőleg tiltakozott az estély jellegének ilyenekkel való megrontása ellen.

Az ünnepély a főisk. énekkar „Rákóczi a határon” című énekével ért véget, melyet Lányi Géza szerzett. Az ünnepély után társas vacsora volt a Bika éttermében, melyen kedves vendégeink s városunk egész művelt társadalma részt vett.

**A. M. I. Ö. T.** március 28-iki gyűlését a következő műsorral tartotta meg: Gottlieb Márton 1 jh részletet szavalt Bánk-bán-ból. Erdélyi András felolvasott. Jakab Lajos 2 th. szavalt. Sajó Béla 2 jh. Ábrahám Ernő verseit bírálta. Szombathy Kálmán szavalt. Füzessy Géza 3 th. felolvasott. M. Kovács Gyuláról.

**A tanítóképezdei ifjuság köréből.** Mint értesülünk, még e folyó tanév alatt a tanítóképezdei ifjuság egy a március 15-iki ünnepélyhez némi részben hasonló, bár attól több tekintetben eltérő jellegű ünnepélyt akar rendezni. Az ünne-

pély nagyobbára zenezámokból áll, részint az egyházkerületi gyűlés tartása idejének alkalmából bemutatván zenei tudományukat az itt levő egyházkerületi gyűlés képviselőinek, részint pedig azért, hogy a nagy közönséggel is megismertessék úgy magukat, mint azt a nagy haladást, amit elérték azon néhány év alatt, mióta fiatal, s nagy zenei tehetségű tanáruk P. Nagy Zoltán tanítja őket. A hangverseny körülbelül május 18-án lesz. Sőt még egy más hangversenyt is szándékoznak rendezni táncmulatsággal egybekötve Ének és Zenekaruk javára.

**Országos torna-verseny Debrecenben.** Magyarország középiskolái az idén 4 helyen u. m.: Debrecen, Esztergom, Lőcse és Sopronban fogják tartani országos tornaversenyüket. A Debreceni torna-versenyeken részt vesznek a Debreceni, Kolozsvári, Nagyvárad és Nagyszombati tankerületi főigazgatóságok területén levő gymnasiumok, reáliskolák, polgári és felsőkereskedelmi iskolák és tanítóképző intézetek. A debreceni országos torna versenyek május hó 21-ik napján lesznek. Körülbelül 100 középiskola növendék csapatai jönnek össze, legkevesebb 4000—5000 diák, hogy összemérjék erejüket és ügyességüket.

**Husvétii szünidő a debreceni főiskolában.** A husvétii szünidő az akadémián, gymnasiumban és a tanítóképezdén egyaránt folyó Április hó 3-án kezdődik és tart bezárólag, Április hó 22-ig. A legáció választás Ápril 3-án volt, a confirmatio pedig Április 4-én, a mikor is 150 diák nyert kibocsátást, hogy kimenvén az egyes egyházakban hirdessék a husveth ünnepeken a feltámadás és az örökélet nagy igazságait.

**Felkérjük lapunk előfizetőit, hogy amennyiben előfizetéseikkel hátralékban vannak, azt hozzánk beküldeni, amennyiben előfizetésük a félévvel lejárt, azt megújítani szíveskedjenek.**

## Szerkesztői üzenetek.

**P. T.** Kolozsvár. Igéretemet megállom. E hó elsőfelében elküldöm Üdvözet!

**Cy. E.** Budapest. A küldeményt megkaptam. Nagy úr vagy! Még kopogtató géped is van talán? Köszönjük, hogy képviseltétek Debrecen. Ezer örömmel mentünk volna magunk is, de hát a Rákóczi estély lefoglalta minden időnket.

**D. A.** Debrecen. Legközelebbi számunk valamelyikében hozzuk.

**T. Z.** Debrecen. Megkaptam, sorját ejtem. De kissé várjon, mert „fuldoklom ébren, alva” egy csomó versben. Látszik, hogy tavasz van, fakad a költészet rügye a szivekben, születnek a versek.

**B. M.** Turkeve. Mi az oka annak, hogy az ígért dolgot nem küldted el. Hiszen közöltem veled e rovatban, hogy mikor lesz a Rákóczi Estély! Hej! öreg komám!...

**M. Gy.** Lajosmizse. Költeménye, mint láthatja, eljutott hozzám. Köszönöm. A sikerhez őszintén gratulálok!

**PAPIRKERESKEDES**  
ÉS  
**KÖNYVKÖTÉS ZET.**



Ötlet kamra díjtalan használatra.

Tessék árjegyzéket kérni.

A legelegánsabb  
**szalon és báli czipők.**

**GYARMATHY MIHÁLY**  
DEBRECZEN,  
Fűvészkert-utca 6-ik szám.  
= A kollégium nyugoti szárnyával szemben. =  
Nagy raktár saját készítményű

**úri-, női- és gyermek-  
czipőkben.**

Mérték szerinti megrendelések a  
leggyorsabban, a legpontosabban  
és lehető  
legolcsóbban eszközöltetnek.

A tanuló ifjuságnak  
= **különös kedvezmény.** =

**RÓZSA VÖLGYI és TÁRSA**  
BIZOMÁNYÁBAN  
megjelent és minden **könyv- és zenemű keres-  
kedésben** kapható :

**== Szomorú dalok. ==**  
Szövegét írta: **Gyökössy Endre.**  
Zenéjét énekhangra zongora kísérettel szerző :  
**Lengyel Dezső.**  
**== Ára 2 korona. ==**

**Fölvívás!**  
**12 forinttól 15 forintig**  
készülnek műhelyemben  
**== remek szabású ==**  
**férfi öltönyök,**  
felöltők mérték után a legfinomabb gyapjú-  
szövetekből.

**TIMÁR LAJOS**  
férfiszabó terme  
**BUDAPEST,**  
**VIII., Gyöngytyuk-u. 9., I. em.**  
Vidéki rendeléseknél egy mintaruha mér-  
tékül beküldendő.

Vidékre ha 4 ruhát rendelnek egy  
helységben, odaküldöm utazó szabá-  
szomat divatos, gazdag posztóminta  
gyűjteményeimmel, bemutatás és  
pontos mértékvétel miatt.